

ST.

17. MARS 1949
61. ÅRGANG
NUMMER 11-13

FRAM KRISTMENN FRAM

OLAV

INNHALDSFORTEGNELSE:

BISKOPENS HYRDEBREV - MAURIAC SIER FRA -
MINDSZENTY SYK - PRESS PÅ PROTESTANTISKE
PRESTER I BULGARIA - ST. JOSEF - FRANSISKANERNE
25 ÅR I NORGE - PARISERBREV - STORM P. - FRA
UNGDOMSFRONTEN - HER HJEMME - UTLANDET

HYRDEBREV FOR FASTEN 1949

† Jacob Mangers

ved Guds miskunn og den Apostoliske Stols velvilje
Apostolisk Vikar for Oslo Vikariat
biskop av Selja

til det Apostoliske Vikariats presteskap og troende
hilsen og velsignelse i Herren!

Høytelskede i Herren!

Vår Hellige Fader, pave Pius XII, kan i år feire flere jubileer. Den 2. mars for 10 år siden ble han valgt til pave og 12. mars samme år ble han høgtidelig kronet i Peterskirken. Men det som de kristne hele verden over, særlig vil minnes i år og feire med takk er pavens 50 års prestejubileum. Det var nemlig 2. april 1899 at han ble vigslet til prest og dermed begynte sitt velsignelsesrike arbeid for Kristi Kirke, ja for hele verden.

Derfor vil jeg i mitt hyrdebrev i år i korte trekk tale til dere om pavedømmet. For også vi vil være

med å hylde vår Hellige Fader, særlig ved hans prestejubileum. Vel har han av hensyn til det hellige år 1950, da store religiøse manifestasjoner skal finne sted, ikke villet at hans personlige jubileum skulle feires med større ytre festligheter. Feiringen skal innskrenke seg til gudstjenester med bønn for paven, for Kirken og verdens fred. Men for å kunne være med i disse gudstjenester med hele vår sjel, er det godt at vi har klart for øyet at vår hyldest er en takknemlighetsgjeld for alt det vi skylder vår Hellige Fader. Og det vil vi lett forstå når vi tenker litt nærmere over hva selve pavedømmet i virkeligheten er for oss og over det som vår nåværende pave har gjort for Kirken og hele den kristne kultur, ja for hele menneskeheten.

Kristi klare lofte.

Midt i stormen og bølgebruset av verdens hendinger står et fjell, fast og urokkelig: pavedømmet. Likeså fast og urokkelig står den bygning som er reist på det: Kristi Kirke. Det som griper oss mest ved pavedømmet er ikke så meget den lange rekke av fremrakende menn som har innehatt dette opphøyede embete som det faktum at i dem alle har sannet seg hint veldige ord i Evangeliet som ble sagt til apostelen Peter alene og hans etterfølgere, og som fører oss direkte inn i Kirkens vesen: «Du er Peter — fjellet — og dette fjell vil jeg bygge min Kirke på og helvedes

VÅRE KIRKER på søn- og helligdager

KUNNGJØRINGER:

OSLO

St. Olavs kirke, Akersvegen 1.

*Sokneprestkontoret, tlf. 41 41 61
(Prestegr. og Biskopen 42 52 87).*

Kl. 7: Stille messe.
Kl. 8.15: Fromesse m. preken.
Kl. 9.45: Low Mass. English Sermon.
Kl. 11: Høgmesse m. preken.
Kl. 19: Aftengudstjeneste.

St. Hallvards kirke, Urtegt. 29.

Fransiskanerne, tlf. 68 08 68.

Kl. 8: Fromesse.
Kl. 10.30: Høgmesse m. preken.
Kl. 17: Aftengudstjeneste.

St. Dominikus kirke, Neuberggt. 15.

Dominikanerne, tlf. 44 23 24.

Kl. 8.15: Fromesse.
Kl. 10.30: Høgmesse m. preken.
Kl. 18: Kompletorium.

Jesu Hjerter kapell, Nyv. 17, Stabekk.

Soknepresten, tlf. 53 77 35.

Kl. 9.05: Fromesse.
Kl. 10.30: Høgmesse.
Kl. 17.45: Aftengudstjeneste.

Grefsen kapell, Gladsveg 23.

Prestegården, tlf. 37 45 90.

Kl. 9.30: Høgmesse. Kl. 17: Aft.gudstj.

Vår Frue Villas kapell, Montebello, Smestad.

Prestegården, tlf. 55 81 21.

Kl. 8.30: Høgm. Kl. 16.30: Aft.gudstj.

ARENDAL:

St. Franciskus kirke, Tyholmen.

Soknepresten, tlf. 2209.

Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.45: Høgmesse.

BERGEN:

St. Paul kirke, Christiesgt. 16.

Soknepresten, tlf. 15 410.

Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.30: Høgmesse.

DRAMMEN:

St. Laurentius kirke, Cappelens gt. 1.

Soknepresten, tlf. 2019.

Kl. 8.30: Fromesse. Kl. 10.30: Høgmesse.

FREDRIKSTAD:

St. Birgitta kirke.

Soknepresten, tlf. 1438.

Kl. 8.15: Ottemesse. Kl. 10.30: Høgm.

HALDEN:

St. Peter kirke, Kr. V.s pl. 1

Soknepresten, tlf. 1168.

Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.30: Høgmesse.
Kl. 19: Aftengudstjeneste.

HAMAR:

St. Torfinn kirke, Torvg. 113.

Soknepresten, tlf. 1751.

Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.30: Høgmesse.
Kl. 18: Aftengudstjeneste.

HAUGESUND:

St. Josef kirke, Haraldsgt.

Soknepresten, tlf. 3195.

Kl. 8.30: Fromesse. Kl. 11: Høgmesse.
Kl. 18: Aftengudstjeneste.

HØNEFOSS:

St. Theresia kirke, Vesterntangen.

Soknepresten, tlf. 266.

Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.30: Høgmesse.

KRISTIANSAND S.:

St. Ansgar kirke, Kirkegt. 3.

Soknepresten, tlf. 4225.

Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.30: Høgmesse.

PORSGRUNN:

Vor Frue kirke, Sverresgt.

Soknepresten, tlf. 644.

Kl. ¼ 8: Fromesse. Kl. ¼ 11: Høgmesse.
Kl. 19: Aftengudstjeneste.

STAVANGER:

St. Svithun kirke, Dronningsgt. 8.

Soknepresten, tlf. 25 534.

Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.30: Høgmesse.
Aftengudstjeneste.

SYLLING:

St. Hallvard kapell.

Presteboligen, tlf. 9028.

Kl. 9.30: Høgmesse. Aftengudstj.

TØNSBERG:

St. Olavs kapell.

Soknepresten, tlf. 2238.

Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.30: Høgmesse.

Mariakongregasjon

6. april kl. 19.30 i kapellet. Deretter samvær i lokalet. Styremøte kl. 18.30.

Oslo katolske menighetspleie

Akersv. 5 I

Kontoret er åpent tirsdag og fredag fra kl. 10 til 13.

Finns der noen

som kan, og er villig til, å hjelpe en ung trengende mor, med tre småbarn, til en sportsvogn?

Henv. Menighetspleien i Akersv. 5, Oslo. Tlf. 42 37 43.

Hvert enkelt nummer av

«ST. OLAV»

er en prekestol, der troens sannhet blir forkynt utover landet. Bladet som forsvaret Kristi Kirke og orienterer om dens liv og lære.

«St. Olav» trenger din støtte, — ditt abonnement!

MERK!

VÅRT BLADS

EKSPEDISJON ER

FRA NÅ AV LUKKET

OM MANDAGENE

ISTEDET FOR

SOM TIDLIGERE

OM ONSDAGENE

ST. OLAV

KATOLSK UKEBLAD

Redaktør:

Dr. theol. I. Hansteen Knudsen.

Telefon 42 37 43. Akersv. 5, Oslo.

Redaksjon og ekspedisjon: Akersv. 5 I.
Telefon 42 37 43.

St. Olavs eksp. og forlag: 9.30—16.
Unntatt mandag. Lørdag: 9.30—13.

Utbetalinger kun tirsdag kl. 13—14.
Abonnementspris: Kr. 2.50 pr. kvartal,
for utlandet + avisporto.

Abonnement tegnes i ekspedisjonen og
på ethvert postkontor.

Annonser må være innsendt innen
fredag aften.

Liturgisk kalender:

SØNDAG 20. MARS: 3. søndag i fasten. Ep. Ef. 5, 1—9. Ev. Luk. 11, 14—28.
Mandag: Benedikti, abbed. Tirsdag og onsdag: Ferialdager. Torsdag: Erke-
engelen Gabriel. Fredag: Maria Budskapsdag. Lørdag: Ferialdag.

SØNDA 27. MARS: 4. søndag i fasten. (Søndag Lætare). Ep. Gal. 4, 22—31.
Ev. 6, 1—15. Mandag: Johannes Kapistran, bekj. Tirsdag, onsdag, torsdag
og fredag: Ferialdager. Lørdag: Fransiskus av Paula.

SØNDAG 3. APRIL: Pasjonssøndag. (5. s. i fasten.) Ep. Hebr. 9, 11—15.
Ev. Joh. 8, 46—59. Mandag: Isidor, bisk., bekj., kirkekerer. Tirsdag: Vin-
cent Ferreri, bekj. Onsdag og torsdag: Ferialdager. Fredag: Maria syv
smarter. Lørdag: Ferialdag.

SØNDAG 10. APRIL: Palmesøndag.

makter skal ikke vinne over den.» (Math. 16, 18.)

Peter hadde et øyeblikk i forveien på Herrens spørsmål til apostlene om hvem de holdt ham for å være, sagt: «Du er Kristus, sønnen av den levende Gud.» Det var et forbausende, et urovekkende ord som i ett trekk sammenfatter og viser hele det kristne mysterium, et ord som overgår all menneskelig fatteevne og som kjøtt og blod ikke har åpenbart, men Faderen som er i himmelen. Mesterens svar er like så forbausende: Du sier at jeg er Guds sønn, og jeg, Guds sønn, sier deg at «du er fjellet, det fjell jeg vil bygge min kirke på».

Det er utvetydige ord som ikke lar seg bortforklare. Det bildet og det ordspillet Vår Herre bruker er så treffende at en uhildet leser ikke kan finne noen annen fortolkning enn den den katolske Kirke gjennom nitten århundrer har gjort til sin, den som de første kristne og alle kirkefedrene har sett som den eneste riktige, den eneste antagelige. Den arameiske urtekst er enda klarere, enda mer slående. Der heter det: «Du er *Kefa*, (fjell) og på denne *kefa* vil jeg bygge min Kirke.» Evangeliet kjenner ikke noen annen kirke enn den som er bygget på fjellet som er Peter og hans etterfølgere.

Løftets innhold.

De såkalte reformatorer i det 16. århundre og alle de som før eller senere har brutt med Rom har gjort vold på denne solklare teksten for å bortfortolke dens enkle og likefremme mening. Hvorfor? Fordi ellers ville hele deres «løs fra Rom» vært et slag i luften og deres læresetninger savnet ethvert grunnlag. De måtte da hevde at katolikkene har oppfunnet paven som en slags gud som skal gå foran dem fordi Gud er for stor og for langt borte. Og etter hvert er det blitt alminnelig hos ikke katolikker å forvrengte teksten og gi den en annen mening enn den som helt naturlig går fram både av selve ordene og av tekst-sammenhengen og som har vist seg gjennom hele den kristne historie å være den eneste riktige.

Kan det virkelig legges noe annet i disse ord enn det Kirken fra først av har lagt i dem? Nei. Herren velger her apostelen Peter til å være Kirkens, Guds rikes synlige fundament, det synlige sentrum for dens enhet, dens sannhet, dens hellighet og apostolitet. Selvfølgelig er Kristus alene grunnstenen og hjørnesteinen. Han er den eneste frelser og mellommann, Kirkens eneste grunnlegger og hode. Men da han ikke alltid skulle være synlig på jorden, måtte han ha en synlig representant, en synlig ombudsmann, som i en synlig verden skulle holde alle Kirkens lemmer sammen og alltid vise på det egentlige, men usynlige overhode: «Du er Kristus, sønnen av den levende Gud.» Kristus og paven er derfor i egenskap av Kirkens overhode inderlig forenet, så å

si en og samme person slik at den hellige Katarina fra Siena med rette kunne kalle paven: «Den milde Kristus på jorden.»

Løftets oppfyllelse.

Ved Cesarea Philippi, der ovennevnte scene ble utspilt, ga Kristus det store løfte at han ville bygge sin Kirke på apostelen Peter: det var løftet om innstiftelsen av pavedømmet. Og ved Tiberiasjøen, etter at han var stått opp av graven, oppfylte han dette løfte. Tre ganger spurte han høgtidelig: «Simon, sønn av Johannes, elsker du meg?» På Peters forsikring sa han: «Røkt mine lam, røkt mine får» (Joh. 21, 15—17). Kunne Vår Herre tale tydeligere og klarere? Det er til én mann han selv har gitt i oppdrag å vokte hele hans hjord, både lammene og fårene, både folket og lederne. Det er én mann som han har gjort ansvarlig for hele kristeheten.

Paven den gode hyrde og troens ufeilbare vokter.

Er det da ikke en selvfølge at alle må se i Peter og hans etterfølgere Kristi representant, Kirkens øverste hyrde? Er det ikke en selvfølge at alle må høre på ham og godta hans avgjøringer? For Han kan ikke lede hjorden på villspor, han kan ikke som Kristi synlige representant ta feil når det gjelder den kristne tro og den kristne moral. Har ikke Kristus sagt til ham: «Satan har krevet å sikte dere som hvete. Men jeg har bedt for *deg* at din tro ikke må svikte . . . Styrk dine brødre» (Luk. 22, 32)? Kristi bønn er allmektig og blir alltid oppfylt. Selv om paven er et skrøpelig menneske som alle vi andre og som vi utsatt for djevelens snarer og syndens tillokkelser, så kan han i egenskap av Kirkens øverste hyrde ikke annet enn i sannhet og kjærlighet røkte Kristi lam og Kristi får. Han kan ikke annet enn å lede dem i Kristi ånd til Kristi sannhet og kjærlighet.

Slik er det og slik har det vært like fra først av. Takket være pavedømmet står den store lærebygning av den kristne tro der fast og uforfalsket. Med den Hellige Ånds nåde, som usynlig leder og støtte er paven, som Kristi stedfortreder, troens grunnvoll og vokter. Ja, han er den trofaste vokter av den skatt som Kristus har betrodd til Peter og apostlene. Han er troens levende norm som gjennom alle århundrene fortsetter å vitne om at Kristus «er sønnen av den levende Gud». Han er den gode hyrde som vil føre alle til Kristus.

Pant på troens enhet.

Dersom Kristi tilhengere skulle være ett i troen, dersom de skulle være ett legem i Kristus, da måtte de ha ett felles synlig overhode som binder dem sammen til et hele, til en levende organisme, og forener

dem i troen på Kristus den levende Guds sønn. Ellers ville det nok ha vært forskjellige kristne menigheter, men ikke den ene Kirke som Kristus har villet. Ja, de enkelte menigheter ville snart vært en saga blott. Og det er ikke tvil om at selv de som har revet seg løs fra Kirken og ikke vil godta pavedømmet, likevel har paven å takke for at de har bevart så mange kostbare trossannheter. Ubevisst øser de av den katolske Kirkes skatt og ubevisst styrkes de av den kamp som pavene fører for å holde den kristne tro ren og uforfalsket. Og det sporer dem til å vokte over de kristne sannheter som de har fått i arv av den katolske Kirke.

Kirkens enhet var et særlig hjerteanliggende for Kristus. Derfor ga han den først og fremst ett synlig overhode som enhetens bånd. Og i sin høgsteprestelige bønn ba han for alle som ved apostlenes ord blir troende «at de alle må være ett, som du Fader er i meg og jeg i deg» (Joh. 17, 20). De kristnes enhet er i våre dager et brennende spørsmål som opptar alle kristne samfunn. Men det finns ett samfunn, én Kirke som utgjør en underbar levende organisme, besjelet av én ånd og én vilje. Det er den Kirke som er bygget på Kristi ord om fjellet som er Peter. Når den ærverdige patriark fra Rom taler, da lytter alle jordens folk. Og biskopene og deres prester tolker for sine troende den øverste hyrdes ord og vilje som de alle i lydighet mot Kristus bøyer seg for. Slik finnes det på jorden ett rike i full harmoni og enhet, der solen aldri går ned.

Ja, den katolske Kirke viser, takket være pavedømmet, det herligste bilde på enhet og enighet. På en vidunderlig måte kom denne enighet nylig til uttrykk da gudløse statsmakter våget å legge hånd på en av Kirkens høgste dignitærer, kardinal Mindszenty i Ungarn, og alle verdens biskoper samt en en lang rekke av katolske stater sendte protestskriv og sympatierklæringer til den Hellige Fader. Jo mer Kirkens fiender forsøker å slå hyrden for å spre hjorden, dess fastere blir enheten og sammenslutningen.

Noen annen vei til enhet finnes ikke enn å vende tilbake til den grunnvoll som Kristus har bygget sin Kirke på. Det er også grunnen hvorfor paven ikke kan være med på de enhetskonferanser som andre kirkesamfunn fra tid til annen, selv i den edleste mening, får i stand. Den katolske Kirke eier i sin autentiske tro den enhet som Kristus har villet gi sin Kirke. Den trenger ikke og kan ikke søke den i en rommeligere form på bekostning av sannheten. De andre kan heller aldri finne den enhet de søker så lenge de ikke vil slutte seg til den enhet som faktisk består og har bestått i alle århundrene. Men vi må be og ofre for at de finner fram til den, for enig kristenhet ville bli et så sterkt bollverk at det kunne holde alle nedbrytende og samfunnsødeleggende mak-

ter i sjakk. Da ville verdens fred være sikret og menneskene kunne utfolde sine evner og bruke sine rettigheter til å fremme Guds rike og samfunnets vel.

Garanti for Kirkens uovervinnelighet.

Jeg vet at våre i troen skilte brødre gjerne peker på en del menneskelige svakheter hos noen innehavere av Kirkens øverste myndighet. Jeg medgir gjerne at det har vært tider da noen paver har ført et uverdigg og syndigg liv. Men selv i slike tider, fulle av skygger, går tanken tilbake på Kristus og Peter. Fem eller seks ganger i pavedømmets totusenårige historie har hin sørgelige hending fra Kristi lidelseshistorie gjentatt seg at den første av apostlene ble sin Mester utro. Men uten opphør gjentar den scene fra Evangeliet seg at Kristus skrider over tidens bølgende hav og rekker hånden til Kirkens øverste hyrde, så at ikke noen bølge kan få ham til å synke (Math. 14, 31). Og selv de pavene som i sitt privatliv ga et dårligg eksempel, har aldri glemt at de var satt av Kristus til å være troens grunnvoll, og alltid har de pekt på Kristus som sønnen av den levende Gud, den eneste frelser og midler mellom Gud og menneskene. Kanskje mer enn de andre har de ført bevis for at helvetes makter ikke kan vinne over Kirken: non prævalebunt.

Så ofte har vi i svunne tider hørt forespeilinger om tusenårige riker, og alt etter få år har vi sett dem revne. Men takket være pavedømmet gis det ett rike som alt i to tusen år har trosset alle stormer og står der skjønnere, mektigere og mer lovende enn noen gang før. Ja paven har gjennom alle århundrene vært fjellet som Kristi rike står urokkelig fast på, den trofaste vokter av troens renhet og livets hellighet, den sikre garant for troens enhet mot alle kjetterier, den kjærlighetsfulle og omsorgsfulle hyrde og far for alle som ved Guds nåde har sluttet seg til Kristi hjord.

Når vi nå stanser et øyeblikk ved vår nåværende pave, Pius XII, da må vi bli grepet av beundring og stolthet, takknemlighet og kjærlighet. Ikke alene har han målbevisst oppfylt Kristi oppdrag til apostelen Peter og trofast og ansvarsbevisst røktet kallet til sine 262 forgjengere, men han har også utfoldet en slik virksomhet til menneskehetens beste at han med rette kan kalles for en av verdens største menn og velgjørere. Den som har hatt den lykke å stå ansikt til ansikt med denne ærverdigg prest og biskop, har fått et uutslettellig inntrykk av hans edle personlighet som forener slik høyreist verdighet med faderlig likehet og utstråler mildhet, godhet, kjærlighet. Hans dype kjærlighet til Gud, hans hengivende kjærlighet til sine medmennesker, samtidig med hans urokkelige lojalitet mot de kristne grunnsetninger, avtvinn-

ger respekt og ærbødighet og vinner alles hjerter, også hos de ikke troende.

Paven er ikke bare troens vokter, ikke bare forkjemper for sedenes renhet og det kristne livs utfoldelse og realisering. Fra Vatikanets høyde lar han blikket gli over verden og menneskeheten, ser dens lidelser og sorger og måler dens meninger, anskuelser og handlinger etter de evige sannheter og Guds uforanderlige bud. Han bøyer seg over den lidende menneskehet som en barmhjertig samaritan for å læge sårene og bringe hjelp der hjelp trenges. Og det har Pius XII forstått å gjøre som få andre før ham. Først en gang i framtiden skal verden få kjenne og vurdere alt som vår Hellige Fader har utrettet i krigstiden, alle de praktiske forslag han er kommet med for å få i stand en forsoning blant folkene, alle de fredens ord han har talt, men som kanonenes drønn bare bruddvis tillot å høre.

Han har oppfattet sin guddommelige sending i denne stormfulle tiden med et alvor og en trosånd som får oss til å tenke på apostelen Peter, da han ropte: «Herre, hvem skal vi gå til, *du* har det evige livs ord. Du alene kan hjelpe.» Hans vide og klare blikk omfatter alt og alle. Det er knapt det område i den menneskelige virksomhet som han ikke viser interesse for og vil gjennomsyre med Kristi ånd.

Men, sier han, tidens store krav er den universelle, den altomfattende kjærlighet, ikke den teoretiske, men den aktive. Og han selv gir eksemplet på denne praktiske, altomfattende kjærlighet. Gud alene kjenner alle de hundre tusener han har hjulpet, de savnede han har ført tilbake til den huslige arne, de familier han har reddet. Og siden krigens slutt har han ikke holdt opp å gjøre oppmerksom på den store nøden som millioner av uskyldige barn er utsatt for. Ikke bare har han om og om igjen oppfordret statsmennene og alle velsinnede mennesker til å gå inn for disse ulykkelige, men hvert år har han selv formidlet millioner og atter millioner for å glede barna og hjelpe dem som er uten hus og klær, utsatt for hunger og kulde.

I sine taler kommer han stadig tilbake på tre store problemer: Kristi Kirke og verdens fred, Kristi Kirke og de sosiale spørsmål, Kristi Kirke og familienøden. Hos ham er det ikke tvil om at verdens fred, sosial rettferd, familiens lykke bare kan oppnås når menneskene godtar Kristi lov og Kristi kjærlighets bud. Det kan ikke bli fred uten en rettferdig sosial ordning etter Evangeliets prinsipper. Men en rettferdig sosial ordning kan bare gå fram av familiens fornying etter Kristi ånd, for familien er livscellen, det centrale i enhver samfunnsordning. Å arbeide for familiens fornying, for høyningen av moralen i familien, er det mest effektive arbeid for verdens fred og de menneskelige rettigheter.

Derfor ligger ungdommen ham også særlig på hjerte. I alvorlige og faderlige ord oppfordrer han de unge til å vise seg verdige det håp Kirken og samfunnet setter til dem. De må reise seg som en sluttet hær som modig og uforsakt går inn for de kristne idealer og forberede seg i fromhet og renhet til å bli gode familiefedre og husmødre. Han har da også gjennom hele sitt pontifikat omfattet de nygifte med særlig omsorg og hver uke reservert en ekstra audiens til dem for å signe familien i sin grunnlegging.

Høgtelskede i Herren, de få trekk jeg har nevnt om pavedømmets store betydning og om vår nåværende paves velsignelsesrike virksomhet, må være nok til å fylle oss med takk mot Gud og hans stedfortreder på jorden. De må gi oss en barnlig hengivenhet til vår hellige Kirke som, nettopp takket være pavedømmet, gir oss et sikkert hold her i livet, den visshet at vi står på guddommelig grunn, som aldri svikter og aldri kan rokkes. For en velgjørende tanke er det ikke i vår opprevne tid å vite at det sitter ved roret en mann til hvem Gud selv viser den riktige retning og samtidig gir ham kraft til å styre Kirkens skip inn i sikker havn, trass i alle stormer!

Vår bekjennelse til pavedømmet er altså en bekjennelse til Kristus, den levende Guds sønn som alene har det evige livs ord og alene er veien, sannheten og livet. Det er en bekjennelse til Evangeliet, til sannheten av Kristi ord om at hans Kirke er bygget på fjell og at helvetes makter ikke skal vinne over den. Det er en bekjennelse til den kristne enhet som Kristus har bedt om og som alltid har preget den Kirke som han har grunnlagt. Det er en bekjennelse til all den nåde og velsignelse som Kristus gjennom århundrene har latt strømme gjennom sin Kirke. En bekjennelse full av takk og kjærlighet, tillit og fremtidshåp.

Derfor vil vi også, alle som én, med glede og takk feire vår Hellige Faders prestejubileum, pasjonsøndag 3. april, i det vi da alle samles til felleskommunion, og ber Gud bevare ham og oppfylle hans store ønske: fred i verden og framgang for Kristi rike.

Den hellige treenige Guds velsignelse komme rikelig over dere alle og bli alltid hos dere.

Gitt i Oslo den 2. februar 1949.

† Jacob Mangers,
Apostolisk vikar,
biskop av Selja.

Dette hyrdebrev skal leses opp i alle kirker og offentlige kapeller den første søndag i fasten, både i ottemessen og i høgmessen. (Om det synes gagnlig kan det fordeles på de to første søndager i fasten.)

LEVENDE BEGRAVET

Av FRANÇOIS MAURIAC

Under denne tittel offentliggjorde den franske forfatter François Mauriac som er medlem av Det franske akademi, nylig en artikkel i Paris-avisen «Figaro», hvor han analyserer de metoder som ble brukt i prosessen mot kardinal Mindszenty med en skarphet som gir denne artikkel grunnleggende betydning. Mauriac skriver:

«Kommunistene påstår at prosessen ble gjennomført i korrekte og renslige former! Det må de gjerne gjøre. Personlig anser jeg ikke en henrettelse uten dom, et nakkeskudd, en på forhånd oppkastet grav, en kropp som er gjennomhullet av kuler, for det verste. Jeg anser det for å være uendelig meget verre å bibeholde de gamle rettslige former, å bevare alt det som hører med til det tradisjonelle rettsdrama innlagt, for så å føre fram for domstolen et menneskelig hylster som på forhånd er blitt grundig preparert. Preparanten i et kjemisk laboratorium er en person som har den oppgave « å forberede de forsøk som er nødvendige for undervisningen». Også dere, mine herrer kommunister, også dere forbereder deres forsøk. For dere er det da likegyldig om det dreier seg om et dyr, f. eks. en frosk — eller om et menneske, f. eks. en kardinal. Eksperimentene utvikler seg senere nøyaktig slik som de på forhånd er fastlagt av dere. Den naturvitenskapelig-preparerende metode som allerede for lang tid siden ble innøvd ved de store Moskva-prosessene, beviser også denne gang sin utslagsgivende virkning.

Hva betyr vel alle tilståelsene, vitneutsagnene, anklagene og prosedyren ved en slik rettskomedie? Hva betyr de vel for dem som har sett fotografiske gjengivelser av de to ansiktene til den samme mann: kardinal Mindszenty før han ble arrestert og kardinal Mindszenty i rettssalen? Vi kan bare gjenta de spørsmål som alle frie folk i verden har rettet til kommunistene i den siste tid:

Hva har dere gjort med denne mann? Hvordan har dere behandlet hans kropp for å kunne berøre ham hans sjel? Med hva slags midler har dere klart å konstruere et helt forskjellig vesen av et menneske?

Før deres tid, mine herrer kommunister, hadde alle historiens bødler bare makt over legemet, ikke over sjelen! Selv i lenker var mennesket fritt! «Frykt ikke dem som dreper legemet,» sa Kristus en gang, «men frykt dem som tilintetgjør sjelen.» Dere, mine herrer kommunister, dere dreper visse ikke alltid kroppen, iallfall ikke så fort. Man kan heller ikke si at dere alltid direkte tilintetgjør sjelen. Deres djervelske angrep settes inn mot grenseområdet mellom sjel og bevissthet.

Hvem vil dere egentlig bedra med disse fryktelige metoder? Vær forvissnet om at forferdelsen over hva dere gjør og mistilliten til dere bare blir større, jo

mer dere anstrenger dere for å bevare den ytre forms skinn. For vi Vestens mennesker, vi tror på de martyrer som ofrer sine liv, men vi tror ikke på de siste uttalelsene til de stakkars ofre som i døden synes å ville bestride sitt martyrium. Som en løsning på den fryktelige gåte lyser i kardinalens siste ord som et vagt blink den setning som det ikke lykkes dere å hindre ham i å uttale: «I 40 dager har jeg vært forhørt... Man spør meg... Jeg svarer!»

Hele verden vet hva disse få ord betyr. Også dere linjetro kommunister vet det! Ble da denne fryktelige rettskomedie bare satt i verk for å stive opp eller influere på de usikre ånder som er grepet av angstfølelse eller kanskje til og med sympati overfor kommunismen? Den eneste utilgivelige forbrytelse i en kommunistes øyne er og blir opposisjon til det røde styre. Men om det ved disse ofre dreier seg om slike opposisjonelle, da hadde dere kunnet spare dere for å sette i scene en slik farse av en rettskomedie, for en slik forbrytersk farse kan bare øke avskyen for dere til det uutholdelige!

Under Kravchenko-prosessen i Paris leste forsvareren, Me. Izard, opp retsprinsippene til Sovjets riksadvokat, utformet av den nåværende utenrikskommisær Wysjinsky: «Sovjets rettsapparat er sovjetpolitikens utførende organ... Det forfølger de samme mål som Sovjets politikk... En sovjetdommer har ikke å rette seg etter lovens logikk... Har han å velge mellom loven og partidisciplinen, plikter han uten nølen å dømme i overensstemmelse med den siste, for loven er bare en form for partidisciplin.» Disse fryktelige, skjebnetunge prinsipper trekker tydeligere enn det s.k. jernteppe grensen opp mellom to verdener. Disse prinsipper kunngjør for de gamle katolske folk som er slått til jorden og ligger foran potene til det russiske rovdyr den endelige skjebne. Rovdyret lar dem til å begynne med få beholde et visst ytre skinn, en farse, av frihet. Men rovdyret behøver bare å trekke sine klør til seg. Det vil rovdyret gjøre nå — etter at hyrden er rammet, og hjorden, skremt og skjelvende, har rettet sitt blikk mot den dør som for alltid har lukket seg bak kardinalens skygge — bak en som er levende begravet.»

*

«Man ser med en gang at selv en formell enighet mellom kristendommen og kommunismen er umulig. Særlig for oss for hvem kristendommen er identisk med katolisismen er det utelukket å kunne akseptere en lære som har funnet sitt synlige uttrykk i en totalitarisme, hvis offisielle doktrin er materialismen og hvor i det praktiske liv ateismen er lovlig påbudt. Hvor to lærer står så klart overfor hverandre, har man ikke noe annet å gjøre enn å slå dette fast.»

MINDSZENTY-SAKEN:

Flyktede skriftekspertter forteller
at de forfalsket kardinalens dokumenter

To ungarske skriftekspertter som er kommet til den amerikanske sone i Østerrike, har erklært at de forfalsket noe av det materiale som ble brukt i rettssaken mot kardinal Mindszenty. Deres erklæring er blitt offentliggjort av de amerikanske myndigheter i Wien.

De to eksperter, Laszlo Sulzner og hans hustru Hannah, la heller ikke skjul på at de underviste i de forfalskningsmetoder til det ungarske politi som ble brukt i «retts-saken».

De kom til den amerikanske sone i Østerrike kort etter «rettssaken» og fortalte at de hadde flyktet fra Budapest. Siden har de stått under de amerikanske myndigheters beskyttelse.

Sulzner har fortalt at det forfalskede materiale ble offentliggjort i avisen «Szabad Szo» den 7. januar, mens kardinalen satt arrestert. Politiet hadde henvendt seg til dem med en fotostat og bedt dem reproducere den til offentliggjørelse. De hadde imidlertid forklart at falskneriet var dårlig gjort, hvorpå politiet hadde bedt dem å lage et bedre, hvilket de hadde gjort ved hjelp av sine metoder.

Etter hva de amerikanske myndigheter meddeler, har skriftekspertene hevdet at de er i stand til å avgjøre hvilke av de dokumenter som er offentliggjort i den ungarske regjeringens «Gule bok» er forfalsket, og hvilke som er skrevet under innflytelse av medikamenter eller suggestion.

Det brev som det påstås kardinalen skrev i fengslet til De forente stater sendemann i Budapest for å be ham hjelpe seg til å flykte, ble laget da kardinalen var under innflytelse av medikamenter og hypnotisk suggestion.

De amerikanske myndigheter forteller at de to eksperter nå utarbeider et detaljert bevis på riktigheten av sine påstander til bruk for De forente nasjoner, om saken mot kardinal Mindszenty blir tatt opp der.

Merkelig nok har den ungarske regjering ikke benektet riktigheten av de påstander som skriftekspertene har fremsatt.

KARDINAL MINDSZENTY ALVORLIG SYK

Kardinal Mindszenty som holdes fengslet i Sikkerhetspolitiet hovedkvarter i Budapest, er alvorlig syk. Hans nervesystem ble undergravet under «rettssaken» og han er senere brutt sammen.

Dette er de siste nyheter om kardinalens helbredstilstand som flyktninger tilhørende Det katolske demokratiske folkeparti som ble oppløst i februar etter at dets leder, M. Istvan Barankovics, var flyktet, har brakt med seg.

Noen partimedlemmer som er kommet som flyktninger til Wien har meddelt journalister der at kardinalen ble tvunget til å se på at hans sekretær Fr. Zakar, ble torturert.

Dette er en av grunnene til kardinalens sammenbrudd.

*

Redaksjonen er nå i besittelse også av en bok, «The Mindszenty-Trial», som inneholder rettsreferatene fra

Dommen over de evangeliske prester

Evangeliske prester i Bulgaria deler skjebne med kardinal Mindszenty

En etter en av de femten protestantiske ledere i Bulgaria har under rettssaken mot dem i Sofia kommet med «tilståelser». Beskyldningene var her de samme som mot kardinal Mindszenty, nemlig spionasje, forræderi, svartebørs og forhandlinger med representanter for den utenlandske reaksjon. Rettssaken betegner høydepunktet i en kampanje som begynte for ett år siden og som har ført så mange prester i fengsel. En forskjell fra kardinalprosessene er at den bulgarske regjering var klok nok til å gi ett medlem av den engelske legasjon adgang til rettsmøtene.

Den lov som anvendes for å straffe disse prestene gikk først gjennom i parlamentet etter arrestasjonen. Den forbyr enhver kirke eller sekt med hovedsete utenlands å nedsette seg i landet, og forordner oppløsning av de samfunn som alt er etablert innen én måned. Staten vil overta deres eiendommer «mot passende erstatning».

„Folkedemokratisk kirke“

Videre anbefalte loven at prester av ethvert kirkesamfunn som har «kanonisk forbindelse» med eller mottar hjelp eller gaver fra «institusjoner, organisasjoner eller offisielle personer med hovedkvarter utenlands», må ha spesiell tillatelse til dette av utenriksministeren. Videre kan bare bulgarske borgere, som ikke er fradømt retten hertil, bli prester eller kirkelige embetsmenn. Det skal være fullt skille mellom kirke og stat, og den ortodokse kirke, «den tradisjonelle religion for det bulgarske folk», erklæres å være i ånd og mening «en folkedemokratisk kirke». Det er vel unødvendig å tilføye at «alle borgere av den bulgarske folkerepublikk blir garantert full religions- og samvittighetsfrihet, likesom alle kirker i Bulgaria skal sikres frihet og uavhengighet».

Vi får imidlertid et glimrende bilde av bakgrunnen for slike lover ved følgende hemmelige dokument, utsendt av det kommunistiske hovedkvarter i Sofia i januar 1948:

Spesielle forordninger angående veksten i den evangeliske kirke

«Den sterke aktivitet i den evangeliske kirken i den senere tid er i nøye samsvar med imperialistenes forsøk på å hisse til krig og hindre demokratiets og sosialismens framgang.

Den internasjonale reaksjon har mistet sitt herredømme

saken. Den er kommet fra det ungarske utenriksdepartement. Tidligere mottok redaksjonen et eksemplar av den berømte «Gulbok» som regjeringen siden har inndradd.

Følgende replikkveksel fant bl. a. sted under forhøret:

«Hva ville Deres Eminense foreta Dem dersom det kom ny krig?»

Kardinalen: «Jeg ville b.e.»

En latterbølge var rettens eneste svar!

Den hellige Josef og «det skjulte liv»

Av dominikanerpater F. LE BRETON

«Den som er den minste av dere alle, han er den største.» Luk. 9, 48.

I

Banker vi på Nasarets fattige dør, møter vi det ideelle hjem.

Tilsynelatende møter vi noe enkelt og ubetydelig, ja, noe som nesten kan forarge oss, så lite som vi er vant til å forene disse to begreper: enkelt og guddommelig.

Men her er alt enkelt, fordi alt er guddommelig.

Nasarets hjem er guddommelig, mer enn selve templet var: «Se, dette sted er fryktinngytende! Her er Guds hus og himmelens port, og det skal kalles Guds forgård.»

I hjemmet i Nasaret er Gud til stede på en ny og uhørt måte, og du kan bare bøye deg ned og ta det lille barnet som leker her, i armene dine — Gud med oss — Jesus Kristus.

For da Jesus Kristus kom til oss, var det under enfoldighets og fattigdoms skikkelse. Vent derfor ikke at praktfulle manifestasjoner, mirakler og lignende, skal skje i Nasaret. Nei! Det ville ikke ha vært Gud verdig, Han som ønsket å være fattig og ytmåk for å frelse oss. «Propter nos homines et propter nostram salutem.» For oss mennesker og for vår frelses skyld, heter det i «Credo».

Gå derfor dypere inn i det trange hjem. Det er ikke meget å lytte til derinne, for de tre som lever der, er stillferdige og lavmælte. Men hvis du bruker din kristne tro, da er det meget å høre, ja alt.

Det var én som lyttet slik som vi nå skal prøve å gjøre, én som var et menneske som oss, det var den rettferdige Josef.

«Gå den rettferdige lever av troen». En flittig lesning av de gamle profeter og en lydige oppfyllelse av Guds lov hadde forenet denne Davids etterkommer med Gud selv.

Da demret det for dette ytmåke hjerte et første bilde av den kommende Messias, en gripende skikkelse av en forløser som en gang skulle lide for å frelse sitt folk.

Men det viste seg snart at dette store mysterium: «Gud med oss» ikke hørte en fjern framtid til, men var blitt til ett med Marias og Josefs eget liv.

Det ufattelige mysterium åpenbarte seg i det dypeste av Josefs hjerte i form av den dypeste smerte som et rent og edelt hjerte kan føle, når det plutselig oppdager at et vennskap er brutt, ja, at de helligste løfter er krenket.

«Det er ikke rart, Herre, at du får så få venner, når du behandler dem på den måten,» sa engang en helgen til Vårherre. Den hellige Josef sa ingenting. Han nøyde seg med å tie, for, sier evangelisten Mattheus: «Han ville

over folket i Bulgaria og søker nå ny støtte gjennom de evangeliske prester. Tilsørt av forskjellige religiøse læresetninger innpodes den politiske innflytelse i de uvitende masser. Når vi omhyggelig undersøker prekenene til disse prestene, ser vi at der bak de uskyldige ord innhyllet i mystisisme er skjult antinasjonale og reaksjonære tendenser. Og hvilken annen mening kan slike ord ha som forteller om en bedragersk verden og kommer med profetier om store prøvelser og straffer som skal ramme menneskeheten?

Ved slike ord vil de skape mistillit til folkets egen styrke i en tid da den trenges mest for å bygge opp et nytt og velstående samfunn. Folket blir demoralisert og vendt bort fra den eneste vei til redning, som er demokratiet og sosialismen.

Vi må derfor innta en fast og resolutt holdning i dette spørsmål.

Det er vår plikt å føre en bred kampanje blant folket hvor prestene blir framstilt som agenter i den internasjonale reaksjon.

Vi skal gå på møtene i deres kirker og stille dem følgende spørsmål:

Hva er Deres holdning til vår statsform og til Fedrelandsfronten?

Hvis De har en positiv innstilling, hvordan kommer den fram i praksis?

Hvorfra får De pengestøtte til kirken og presten?

Hva er Deres holdning til den anglo-amerikanske virksomhet for å fremme krig og gjøre folk til slaver?

Hvorfor taler De ikke ut mot disse krigshisserne?»

Instruksjonen ble snart satt ut i livet

I februar holdt en evangelisk prestegruppe en ukens konferanse med offentlig tillatelse. Da konferansen var slutt reiste syv av deltagerne til nabolandsbyer for å preke. Men de ble alle arrestert og stilt de formulerte spørsmål. Dagen etter ble en ledende predikant i Sofia fengslet, og man har siden ikke hørt fra ham.

7. juni 1948 sendte regjeringen et rundskriv til alle kirkeledere med påbud om:

1. Ikke å kritisere regjeringen.
2. Støtte nasjonalismen.
3. Erkjenne og preke at Staten står over Kirken.
4. Støtte, og oppdra de teologiske studenter til å oppfylle alle regjeringens forholdsregler.
5. Da alle bulgarere bør være medlem av Fedrelandsfronten, må alle prester ta del i den. De må fra prekestoler og i pressen motvirke anti-kommunistisk og anti-russisk propaganda, sette opp bilder av statslederne i kirkene og preke kjærlighet til statslederne.

Etter dette fikk presten stadig besøk av kommunister og ble truet til å bli medlem av partiet. En måned senere ble representanter for kirkene innkalt av Utenriksministeren og bedt om å støtte regjeringen, hvis ikke ville kirkene bli stengt og pressen stanset. Enkelte innrømmelser ble gjort i pressen som for øvrig ble kontrollert av Utenriksministeren. Til tross for dette ble 13 prester arrestert i juli og en rekke skolelærere avskjediget, 7. november var omkring 40 prester i fengsel, enkelte som gissel for andre.

skille seg fra henne i hemmelighet, for han var rettferdig og ville ikke føre skam over henne.»

Og vi vet hvordan denne prøvelse innledet et nytt stadium i den hellige Josefs åndelige liv, da englen sa til ham at det som var født i Maria var av den Hellige Ånd.

Hvis vi en dag kunne etterligne en slik tro, prinsippet for ytmykhet, forsiktighet og tålmod, når prøvelser rammer oss, da kunne vi i likhet med Josef tre inn i Nasarets helligdom, det vil si: i selve Kristi sjel.

Alt i verden dreier seg om dette sentrum, om denne levende sol, men likesom de blinde ikke har anelse om lysets kilde, slik ignorerer de fleste mennesker «det sanne lys som opplyser hvert menneske som kommer til verden.»

II

Den hellige Josefs tro nådde ikke lenger enn til terskelen av den fullkomne åpenbaring, og det ble ikke gitt ham sammen med apostlene å se Kristi mirakler og være vitne til hans oppstandelse og til Kirkens oppståen. «Salige,» sa Kristus til apostlene, «de øyne som ser det de ser. For jeg sier dere at mange profeter og konger har ønsket å se det de ser og fikk ikke se det, og høre det de hører, og fikk ikke høre det.»

Josef så ikke Guds rikes fullkomne utvikling, men han samtykket i å være sin Herres beskytter og vokter.

Lønnen svarer til prøvelsen. Han som ikke forsto hva hans eget barn sa til ham, han troner i himmelen over apostlene som så den oppstandne Kristus, «og den minste i Guds rike er blitt den største.»

Der ligger den hemmelighetsfulle lære som den hellige Josef i dag vil gi oss.

Da han levde her på jorden, ga han det lille, fattige barn, ikke bare én dag, men hver eneste dag av sitt møysommelige liv.

Dette skjulte liv — Guds rike i sjelen — ligner et senepskorn som en mann tok og sådde i sin aker. Dette er det minste av alle frø, men når det vokser opp, blir det større enn alle urter og blir til et tre.

Hvem har bedre enn Kirken hevdet i hele sin historie nødvendigheten av dette skjulte liv som den kjenner så godt. Dets kilder kjenner den, og det er Kristi guddom som vi ble døpt til. Det sted hvor det utviklet seg, er vår udødelige sjel, og dets grunnvoll er den overnaturlige solidaritet som binder oss alle til et samfunn: Kirken.

Midt imellom det åndelige kaos som vi nå opplever, skinner disse tre frelsende sannheter og tilbyr vår lidende slekt et trygt hjem mot nihilismens angrep. Men i likhet med Betlehems og Nasarets trange ly krever dette Guds rike at vi først skal ytmyke oss, bære vårt kors og dø fra oss selv.

III

«Sannelig sier jeg dere: utenat de omvender dere og blir som barn, kommer de ikke inn i himmelriket. Den som ytmyker seg som dette barn, er derfor den største i himmelriket.»

Disse ord uttrykker det dypeste i helgnesens erfaring, men de viser også oss hvori kilden til alt apostolat er å finne, ettersom alt det synlige i Kirkens liv henter sin kraft fra det skjulte, det hellige.

Ingen var mer lærd, mer moderne og aktiv enn Pave Pius XI som ga den Katolske Aksjon dens program, og likevel

Hva er Jehovas vitner?

Ikke alt er kristent som gir seg ut for å være det. Like så visst som vi er ett med alle kristne mennesker som i sannhet tror på Jesus Kristus og ham korsfestet, — like så sikkert må vi stille oss absolutt avvisende overfor slike bevegelser som gir seg ut for å være kristne, men som ikke står på denne grunn. En av de farligste bevegelsene er Jehovas vitner, traktatselskapet «Vaktårnet» og hva de nå kaller seg. Dr. theol. Michael Neiiendam som har skrevet det kjente verket om frikirker og sekter, er nylig blitt intervjuet av «Kristeligt Dagblad». Han sier om Jehovas vitner bl. a.:

«Jeg har hos alle de frie samfunns ledere møtt stor velvilje når det gjaldt opplysninger. De har vært interessert i å hjelpe til så godt som mulig, også for sin egen skyld. Men Jehovas vitner er det eneste samfunn som har nektet å gi opplysninger. Jehovas vitner er hatske i sin bekjempelse av «kirken», illojale i sin polemikk og perfid i sin agitasjon. Dette religionssamfunn er helt igjennom asosialt. Deres stadige utfall gjelder like meget staten, det bestående borgerlige samfunn, som «kirken». Mest nærgående har Jehovas vitner vært mot den katolske kirke, og hadde det ikke vært for underlødigheten i deres skrifter og for ikke å gjøre dem til «martyrer», kunne den katolske kirke godt ha vågd et saksanlegg for domstolene for å få klarlagt om ikke sømmelig ytringsfrihet for lengst var overskredet. Vet offentligheten mon at Jehovas vitner framstiller Kristus som «Guds offisielle boddel» og som «den store skarpretter»?

Vær på vakt! Kjøp aldri en bok eller et skrift av ukjente personer uten at du har forvissnet deg om det er utgitt av et pålitelig forlag.»

Vi har hentet dette fra «Dagen», og slutter oss helt til det.

var det han som gjorde en liten karmelittnonne, Therese av Lisieux, til beskytterinne for alle misjoner.

Og dette viser oss at apostolatet avhenger av det skjulte liv.

Tredve år tilbrakt i Nasarets verksted under den hellige Josefs ledelse forberedte Kristi offentlige liv og virke.

Den samme grunnlov finnes i Kirkens liv hvor apostolatet først og fremst krever den fulle utvikling av det overnaturlige liv i de sjeler som vil hengi seg til det.

Så skjult hadde Kristus levd at man var forbauset og sa: «Er han ikke Josefs sønn, og kjenner vi ikke hans brødre og søstre?» — «Kan det komme noe godt fra Nasaret?» — Fra Nasaret kommer Frelsen, fra det skjulte liv springer nåden ut. — Fra Lisieux kommer Therese og hennes universelle virke.

Fra den motbydelige kasjott i Lourdes kommer Bernadette og hennes vidunderlige åpenbareelser.

Fra ethvert av våre hjem skal nå, etter den hellige Josefs eksempel, strømme ut et kristent liv mer preget av bønn, botsånd og selvfornektelse, et liv som i skarp motsetning til Antikrists falske prakt vil hevde Nasarets og Tabernaklets guddommelige budskap.

«Og Ordet er blitt kjød og har bodd iblant oss.»

25 år siden fransiskanerne kom til Norge

Pater Hol på trappen til den lille kirken i Arendal der han virket i årene 1924—34. 21. mars kan pateren feire sitt 40 års prestejubileum.

Den 7. april er en merkedag for fransiskanernes virksomhet i Norge. På denne dagen for 25 år siden kom to fransiskanere, pater Marianus Jorna og pater Ladislaus Hol til Stavanger fra Holland, fulgt på reisen av deres nærmeste overordnede innen ordenen, provinsialen Simon Bennenbrock og prokuratoren van Berkel.

Med patrene Jorna og Hol tok så fransiskanerne i all beskjedenhet opp tradisjonen vi kjenner fra middelalderens Norge da ordenen hadde 4 klostre i landet, nemlig i Tunsberg, Oslo, Bjørgvin og Nidaros.

Fransiskanernes nyeste historie i Norge er altså ikke lang, og er mer knyttet til de enkelte patres beundringsverdige innsats eller like beundringsverdige tålmod enn til iøynefallende begivenheter eller ruvende bygninger. Ypperlige krefter kom og virket slik at kjærligheten til dem er grunnfestet i alle norske katolikkers hjerter. Men like ypperlige krefter reiste igjen uten at de på langt nær fikk høve til å gi hva de evnet og ønsket.

Av de fem prester blant dem som trofast fortsetter der forgjengerne måtte slippe, virker to i Oslo, der St. Hallvards menighet er betrodd dem. En tredje, pater Leo van Eckeren, er rektor ved St. Franciskus-Xaverius-søstrenes noviciat i Sylling i Lier, og den ene av pionerene, pater Ladislaus Hol — som 21.

mars i år kan feire sitt 40 års prestejubileum — er f. t. rektor ved de samme søstres moderhus i Bergen. I Haugesund virker pater Castricum — som kom til Norge i 1946 — som sokneprest. Dessuten har Br. Martin som legbroder i en lang årrekke vært knyttet til «klosterfamilien» i St. Hallvard, Oslo.

Enda har ikke fransiskanerne fått grunnlagt sitt eget kloster i landet. Men tidene og forholdene har vært hårde mot dem. Ved klosterruinene bak Oslo gamle bispegård ligger enda tomten urørt som så lenge har ventet på fransiskanerbrødrenes første klosterbygg i Norge etter Reformasjonen.

Vi håper og tror at det vil lykkes patrene i Oslo, sokneprest Novatus Hutjens og hans norskfødte hjelper, pater Otto Hanssen, om ikke altfor lenge å kunne realisere ordenens planer om å reise sitt eget kloster her, verdig de fransiskanske tradisjoner. Vi tror at en bønn om det samt et godviljens løfte fra nær og fjern om moralsk og materiell støtte, vil være den beste jubileumsgave vi kan gi våre fransiskanere på jubileumsdagen 7. april. Og en fornyet takk for velgjort arbeid vil i tankene sikkert strømme mot våre to venner i det fjerne, patrene Boers og Notenboom.

Også St. Antonius-søstrene kan feire 25 års jubileum

Samtidig med patrene Hol og Jorna, kom fire St. Antoniussøstre til landet 7. april 1924.

2 av dem virker enda her og 11 nye er kommet til slik at Antoniussøstrene i dag teller 13 medlemmer fordelt på to kommuniteter, Oslo og Stabekk. Deres virkefelt er nært knyttet til menighetsprestene, og deres stille utrettelige innsats her i ytterste nøysomhet kan ikke annet enn vekke alles beundring og hengivenhet.

Også til St. Antonius-søstrenes to kommuniteter — går derfor våre varmeste lykkønskninger på deres jubileumsdag!

Opprettes klostre i Sverige?

En lovkomité har en tid arbeidet med et nytt forslag til dissenterlov i Sverige. Innstillingen ventes lagt fram i april.

Blant de reformer som komitéen foreslår er at forbudet mot munke- og nonneordener skal oppheves. Regjeringen skal dog i hvert tilfelle godkjenne om behov for kloster er til stede.

Videre foreslår komitéen opphevet bestemmelsen om at statsrådene skal bekjenne seg til den lutherske tro, med unntak av kirkeministeren og justisministeren, som fremdeles må være lutheranere.

Også spørsmålet om å gi lovkraft til frikirkeprestenes vigslar har vært behandlet i komitéen, uten at noe forslag settes fram. Endelig later komitéen til å være enig om at uttredelse av statskirken bør være fri.

PARIS OPLEVET FRA ET PARISER-KLOSTER

Av cand. polit. Tove Rasmussen

PARIS, i januar.

«Ah, contre la grippe? Je prends la quinine.» — «Moi, je préfère un grog.» — Dette siste visdomsord skulle jeg meget snart komme til å innse meningen med — også jeg selv ble offer for influensaen som hersket i Paris, og jeg syntes som den gjeve arbeider i Metroen, at en grogg var vedre enn kinin.

To ting synes å beherske Paris i øyeblikket: den rett voldsomme influensa og den foruroligende boligmangel.

Begge deler skulle jeg bli et offer for. Influensaen lot seg kurere, ikke minst takket være noen gode rødvinstoddyer, men løse problemet med bolig var langt vanskeligere, ja endog umulig.

Inntil det lyktes meg å få bopel utenfor Paris, i den såkalte *Banlieu*, var det imidlertid et kloster som hadde hørt om mine vanskeligheter, og som var så vennlig å gi meg husly, skjønt det ellers langt fra falt inn under dets oppgaver å huse utenlandske tilreisende.

Klosteret *Sainte Bathilde* ligger i et av sør-Paris' ytterkvarterer — riktig et arbeiderkvarter, hvor det er fullt av morsomme mennesketyper og likeledes den mest eiendommelige byggeform jeg noensinne har sett. Snart rager det et femetasjes, ganske smalt hus i ensom majestet opp mot himmelen, helt omgitt av lutter små lave hus, hver bygget i sin retning og sin stilart. Fransk individualisme fornekte seg heller ikke på boligbyggingens område. Og innimellom ligger gamle skur, lader og bygninger som det er umulig å definere nærmere. Men over det hele er det noe sjarmerende, når man altså kan nøye seg med å være interessert tilskuers. Jeg tror sjarmen ville falle betydelig hvis man selv skulle bo der.

Men midt i dette guddommelige virvar lå klosteret *Sainte Bathilde*, et ensomt kompleks som omfattet kirke — bygget i en meget moderne stil med rik utnyttelse av mursteinsmaterialet og med sans for effekten ved en riktig fargebelegning; dernest selve klosteret med celler, refektorium (spisesal), lesesal, bibliotek o.s.v. — og en lavere bygning, med kontor og taleværelser, d.v.s. som som er innrettet til bruk for besøkende til søstrene, enten det er deres pårørende eller venner eller mennesker som ønsker å søke råd hos søstrene på den ene eller annen måte. Og endelig er det en særlig fløy med verksteder, for søstrene ernærer seg dels ved å framstille forskjellige kunstgjenstander og dels ved å sy paramenter (kirkelige kledninger).

Til dette klosteret ble jeg ført av en venn i Paris. *Rue d'Issy* i *Vanves*, hvor klosteret ligger, er en meget fordringsløs gate, som særlig utmerker seg ved en formløshet som nesten berøver den retten til å betegnes for gate. Fortau er det bare her og der, og hvor det finnes, er det så mange huller i det at det synes forbundet med livsfare å gå der. De fleste foretrekker da også å gå ute i kjørebanelen, som til tross for at den er brolagt med innbegrepet av hva man kaller toppete brustein, ikke danner noen som helst hindring for automobilenes fart. Ingen fransk sjåfør med respekt for seg selv kjører med mindre fart enn 80 km i timen — helst minst 100 km. Og så må vi andre se å redde livet som vi best kan.

Aldri så snart var vi ankommet til klosterporten, og vi

hadde ringt på og portvakten åpnet, før min pariske venn forlot meg, og jeg var alene i den ukjente verden.

Inngangen til klosteret var meget sindrig og skulle berede meg mange engstelige stunder, hver gang jeg søkte å forsere den inn eller ut. Først ble en dør åpnet, så kom man inn i et slags mellomrom, hvorfra det atter førte en dør inn i selve portrommet, hvor gjestesøsteren tok imot en. Jeg var alltid siden så nervøs for at jeg skulle bli hengende fast imellom de to dørene, for det viste seg at det skulle en særlig hurtig bevegelse til for å komme gjennom dør nr. 2 når portvakten hadde erklært passasjen fri. Men det gikk her som ellers i den parisiske trafikk: man lærte etterhånden å styrte seg ut i det og håpe på at det gikk godt.

Den gjestesøsteren som tok imot meg, presenterte seg som søster *Colomba*, noe jeg syntes var svært hyggelig, for det var jo den latinske utgave av mitt eget navn. Hun sa en hel del på rivende fransk, hvortil jeg skyndte meg å svare «oui», hva der heldigvis viste seg å passe for anledningen, og så hanket hun opp i min bagasje og av sted bar det. Henad ganger, opp trapper og atter henad noen ganger. Jeg ønsket i mitt stille sinn at jeg hadde hatt en Ariadnetråd med meg.

Til slutt sto vi foran en dør, som viste seg å føre inn til en regelrett klostercelle. Den var, som man forestiller seg den — liten og bare utstyrt med det aller nødvendigste — seng, bord, stol, vask og et skap. Og der hersket en sibirisk kulde. Værelsets sentrale punkt var krusifikset på veggen — det dominerte alt det andre og ga rommets enkelhet dets mening.

Etter å ha stilt min bagasje på golvet, meddelte søster *Colomba* meg at man spiste aftenmat klokken 19 i refektoriet, som var i stuen. Jeg takket, men var i mitt innerste meget bekymret over om dette måltidet skulle gå min nese forbi fordi jeg ikke kunne finne stedet — men jeg håpet det beste.

Og jeg fant det om enn med møye og besvær. Man er meget sparsommelig med lyset, så jeg måtte prise meg lykkelig at jeg hadde tatt med en lommelykt hjemmefra.

Refektoriet viste seg å være i beste klosterstil — vinduer med farget glass dannet vakre bibelske motiver. Alle søstrene satt på små taburetter ved bordet, som sto langs veggene hele salen rundt. Priorinnen og assistentinnen satt for seg selv ved den ene av rommets smale vegger. Og vi få gjester ble anbrakt ved bordet midt på golvet like i nærheten av foreleserens plass, som var en slags prekestol, hevet et godt stykke opp over golvet.

Når de gikk inn i refektoriet gjorde alle korsets tegn og deretter en dyp reverens mot priorinnens plass, hvoretter enhver stilte seg opp bak sin plass, hvis man hørte til gjestene, eller foran bordet til sin plass. Så lød det et dempet slag med en trehammer, og bordbønnen tok sin begynnelse. Da vi ennå i kirkelig henseende befant oss i juletiden, var hovedtemaet: *Christus natus est, alleluja*, fulgt av de sedvanlige bønnen, bl. a. Fadervår. Det hele ble sunget i en meget vakker og verdig tone, helt i gregoriansk stil.

Under selve måltidet ble der ikke talt — en meget god idé, som er vel egnet til etterfølgelse, særlig i pensjonater!

Men en søster leste opp. Dette skjer i et særlig tonefall — til å begynne med finner man den noe merkelig, men man forstår snart at det dels er nødvendig for oppleseren å bruke en sann ensartet tone, da det skåner stemmen og dels, at det er det leste og ikke oppleserens stemme som skal virke inspirerende på tilhørerne.

Hva leses det opp? Ja, for det meste var det alltid et eller annet av religiøs art, men hver dag til frokost ble der dessuten lest særlig viktige ting fra dagens avis, slik at søstrene ble orientert om hva som var landets og verdens begivenheter.

Dette må sies å være meget up to date og henger nøye sammen med at dette klosteret helt igjennom er nytt og revolusjonerende i sin art, samtidig som det har rot i denne Ordens eldgamle tradisjon og levevis. Dette gir på samme gang modernitetens og evighetens preg over seg.

Det var to ting som slo meg ved livet i dette klosteret. For det første at man evnet å forene aktivitet med en usigelig ro, og for det annet at man i en forbausende grad var ajour med tidens krav og innstilt på det nåtidige menneskes vesen og behov. Dette klostrets oppgave er å opplære tidens ungdom i Kirkens liturgiske liv og samtidig bistå mennesker i deres problemer og gi dem religiøs opplæring.

Som følge herav var det en meget livlig trafikk ut og inn. Mennesker kom, og mennesker gikk. Der var den faste stab av mennesker som innfant seg hver dag etter måltidene og fikk matrestene, for selv om klosteret var fattig, og det var en såre spartansk kost man fikk, både søstrene og vi andre — vi spiste ens — så hadde man alltid noe til overs til andre som trengte mat.

Og der kom de meget velhavende, som ønsket de kloke søstres undervisning i teologi og filosofi — mange av søstrene hadde universitetsutdannelse. Dessuten kom masser av unge piker og gutter, som fikk frivillig religionsundervisning, foruten at man hadde en rekke spesielle kvelder for unge ektepar, som enten sammen eller enkeltvis kunne drøfte deres anliggender med søstrene og få råd og veiledning.

Det var et interessant utsnitt av den parisiske befolkning som således spaserte ut og inn gjennom klosterets porter. Det ga en et inntrykk av den vending som er ved å skje — omenn som sagt kun i sin vorden — hvor etter der hos de intellektuelle er skapt et behov for viten og personlig tilegnelse av de kristne trossannheter. Den tid synes snart forbi da den intellektuelle anser det for best svarende til de vitenskapelige krav ikke å tro, men å tvile på alt. — Man er i dag i Paris nådd til å erkjenne at ser han sitt intellektuelle mål i å dra alt i tvil, da har han slått seg selv på munnen. Existensialismen synes å ha ført det med seg, at den har fått den intellektuelle ungdom til å besinne seg.

Og arbeiderne som kommer her, forteller åpenhertig at de ikke kan forstå de mennesker som bare stiller krav — der er også plikter å utrette. Og framfor alt erklærer de at de ønsker å finne en mening med livet. Som den intellektuelle er de også søkende.

Denne for alle felles higen etter annet og mer en noe rent materielt virket sterkt overbevisende. Det var en besluttsomhet, en offervilje og redbonhet over alle disse mennesker fra de mest forskjellige sosiale lag, så det ikke kunne annet en gjøre inntrykk på en. De var seg

Storm P.-vor medkæmper

Under denne overskrift bragte siste nr. av Katolsk Ugeblad nedenstående redaksjonelle minneartikkel om den store danske humorist som nylig døde.

Robert Storm Petersen Død har ikke mindst i katolske Kredse gjort et stærkt Indtryk. Den store Kunstner stod vist lige saa langt fra vor Kirke som de fleste Danske, og dog var der noget ved ham, som gjorde ham saa ganske særlig elsket blandt os. Hvad hans barokke og underfundigt filosofiske Historier har betydet ved vore Sammenkomster i Menigheder og Ungdomsklubber er overordentligt.

Enkelte, heldigvis meget faa, har set ned paa vore Mødearrangørers Forkærlighed for Storm Petersens Humor og betragtet det som et Vidnesbyrd om, at det staaer ringe til med vort kulturelle Niveau. De indrømmede nok, at Storm P. var elskelig, havde Indfald og var velgørende urban og fredelig i en haard Tid, livsaligt renlig og naturlig af Tankegang i en Tid, der dyrkede Raaheden.

Men de har ikke faaet fat paa, hvad der var det centrale i Storm Petersens lille Verden af sære Typer og Livskunstnere. Hvad der var Midtpunktet i hans Verdensbetragtning. Mange har dog ved hans Død straks haft Ordet Humanist paa Læberne. Dog er dette Ord nok for fint og fremmedartet — samt alt for misbrugt — til rigtigt at passe. Vi maa hellere sige ganske jævnt og ligefremt, at for ham betød Mennesker mere end alt andet. Teorier og Anskuelser, Partier og Organisationer havde ingen anden Bærettgelse end at tjene os smaa Mennesker, og altid hver enkelt af os, aldrig os tilsammen i en eller anden Blok. Desværre plejede de at gøre det stik modsatte og trampe hen over os, som om det var dem og ikke os, det kommer an paa.

Denne Ærbødighed for det enkelte Menneske — og ikke netop det store og betydningsfulde Menneske, men hver enkelt lille Skomager og Skrædder og Teltholder paa Bakken samt hele Storm P.'s Galleri af rødnasede, vildt beskæggede Individuer, som et saakaldt velordnet Samfund saa daarligt taaler — denne Ærbødighed er det eneste, der fortjener Navn af Demokrati. En Masse politiske Demokrater er fulde af Foragt for Folket og ved ikke noget bedre end at regere med det. Ikke Storm P. Og ikke Kristendommen. Gud skabte hver enkelt af os og har ufatteligt høje Formaal med det. Det fortalte hans Søn os, da han kom til vor Verden, mens han ikke spildte et Ord paa alle de Systemer til at huser med os, som i vore Dage gør sig bredere end nogensinde.

I Storm P. har Kristendommen mistet en af sine bedste Medkæmpere i Kampen for det enkelte Menneskes Værdighed og Frihed. Men hvad han som Kunstner gav os, lod han blive tilbage. Og det vil stadig være en Kilde til Inspiration for os.

deres opgave bevisst: å gjenkristne en avkristnet verden. Ikke for ingenting har Frankrike og særlig Paris innsett sin avkristning, og landet er gjort til et misjonsland, hvor der er bruk for alle som misjonerer — det er denne oppgave disse mennesker i Paris har tatt på seg.

(København)

Fra UNGDOMSFRONTEN

FELLESNORDISK LEDERSKOLE

Nordens Unge Katolikkers lederskole 1949 vil finne sted i Dalum kloster (Danmark) i uken 31. juli — 7. august. Skolens leder er Gerhardt Bungerfeldt, Sverige, praktisk leder er Harald Guldager, Danmark og Erik Guldager fungerer som skolens sekretær. Det arbeides nå på å tilrettelegge undervisningen og samle de best mulige lærerkrefter slik at skolen må få ennå større betydning enn Dalum 1948.

DEN KATOLSKE UNGDOM I SVERIGE

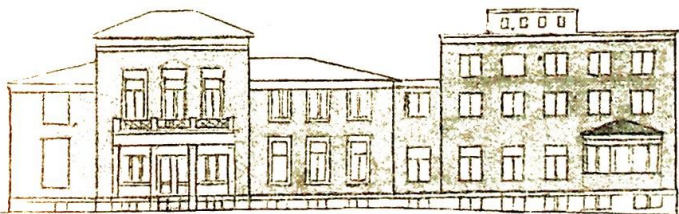
Det svenske katolske ungdomsforbund fyller 15 år i mai 1949. For tiden er 10 ungdomsforeninger, 5 speider-tropper og de unge innen AC's (studentorganisasjonen) tre lokalavdelinger tilsluttet forbundet. Av disse gruppene er to nettopp startet: Göteborgs katolske ungdomsförening og St. Antonius ungdomsförening i Oscarström (Halland). De to største, Juventus i Stockholm og St. Eriks katolska ungdomsförening i Malmö (startet 1941), daterer sin nåværende aktivitet bare noen få år tilbake, nærmere bestemt høsten 1947.

Speiderene viser en rosverdig aktivitet, og samholdet mellom alle er sterkere enn på lenge. Vendepunktet kom på landsmøtet for den katolske ungdommen pinsen 1948 i Stockholm. Det var her nærmere 200 deltagere. I slutten av mars i år skal ca 25 aktive ungdommer samles til et tredagers lederkurs på den katolske eiendommen Marielund ved Mälaren. Kurset avsluttes med et forbundsstevne, og med dette stevnet håper en at krigsårenes nødtvungne stillstand skal være definitivt avskrevet.

Fra vikariatet:

En del katolikker har i den senere tid mottatt et såkalt «kjedebrev» som gjør krav på å utgå fra privat katolsk hold i utlandet og ha fredens og religionens sak som mål. Trass i alle gode hensikter som måtte ligge bak, advares enhver mot å videre- sende brevet.

Vår Frue hospitals nerveavdeling på Grefsen skal utvides

Vår Frue Hospital håper å kunne få utvidet nerveavdelingen på Grefsen fra 15 senger til det dobbelte. Ovenfor gjengir vi etter «Aftenposten» arkitekt C. Thune-Larsens tegning til utvidelse i flukt med den gamle bygning. Den nye vil bli på 3 etasjer. For tiden holder man basar på Vår Frue Hospital for å skaffe midler til bygget. Byggeanmeldelse er sendt inn, og nå håper man bare på å kunne komme i gang.

Pilegrimsreise til Roma i det hellige år

Der arbeides f. t. med planer om fellesreise for norske katolikker til Roma i forbindelse med feiringen av det Hellige År. Nærmere vil bli kunngjort så snart konkrete opplysninger foreligger, men en kan allerede nå anta at reisen vil finne sted i mai måned 1950.

Hec hjemme - -

TAKK

Mariakongregasjonen, Oslo, retter en varm takk til alle og enhver for all støtte ved vår aftenunderholdning for Feriehjemmet. Resultatet ble i kontanter kr. 2100.—, hvorav kr. 1900.— er satt på ønskedrømmens bankbok. Samtlige utgifter til sceneutstyr, leie av lokalet, avertisementer, porto og servering ble kr. 183.—. Vår hjerteligste takk!

Ragnhild Nylund.
Prefekt.

I tilslutning til ovenstående vil St. Olav for egen regning lykkes med det utmerkede arrangement som styret i Mariakongregasjonen har all ære av. Vi har brakt i erfaring at den sceniske bakgrunn til fru Nylunds iderike prolog var herr Birger Nylunds verk, og at arbeidet har kostet ham hans feriedager. Ingen visste det, men vi finner det på sin plass å trekke fram dette vakre eksempel på offervilje og beskjedenhet.
Red.

UTLANDET

FRANKRIKE

Kardinal Suhard advarer mot de «progressive kristne»

Erkebiskopen av Paris, kardinal Suhard, erklærte nylig på grunnlag av synspunkter og vurderinger som har vært offentliggjort i *Osservatore Romano* at katolikker ikke kan stå tilsluttet kommunistiske partier eller pseudo-kommunistiske bevegelser som f. eks. de «progressive kristne». Disse siste, uttaler kardinalen, forsøker å påvirke katolikker til å gå sammen med kommunistene i deres arbeid for sosial rettferdighet og til å overse den fundamentale motsetning som hersker mellom katolsk og kommunistisk livssyn. Kardinalen erklærer seg enig i at de sosiale problemer som er skapt av det kapitalistiske system slik som det har vært praktisert, må løses; men at Kirken har anvist andre løsninger enn å bane veien for totalitær, ateistisk kollektivism. Selv om katolikkenes og kommunistenes arbeid for sosial rettferdighet ofte går parallelt, kan Kirken ikke tillate noe samarbeid. Kirken oppfordrer de troende til å utarbeide sine planer og utføre sitt arbeid uten å la seg besmitte av tanker og handlinger, hvis grunnleggende prinsipper så avgjort strider mot deres egne på så mange punkter, også på det sosiale og politiske område, uttalte kardinalen til slutt.

Samtidig offentliggjorde «Le Monde» en artikkel av Etienne Gilson som behandler Vatikanets holdning til kommunismen. Etienne Gilson skriver bl. a.: Et varmt hjertelag er ofte forenet med den verste form for mental forvirring. Derfor overrasker det ikke at det finnes kristne som tror det som kommunistene forkynner. Det er imidlertid en kjensgjerning at ateismen er et av marxismens vesentlige fundament. Det er derfor ikke noe merkelig i at Paven åpent erklærer at det er umulig å være både marxist og kristen.»

U.S.A.

Professor Tillich om Tyskland

«Jeg merket ikke stort til en alminnelig skyldfølelse hos tyskerne,» skriver den kjente professor i evangelisk teologi ved Union Seminary, Karl Tillich, i en artikkel om sine inntrykk fra sitt opphold i Tyskland i «Christianity and Crisis». «Erkjennelsen av skyld har vanskelig for å vokse fram, særlig fordi seierherrene begår de samme forbrytelser som tyskerne straffes for. «Omskolering» avviser tyskerne blankt. Men mine foredrag ved de tyske universiteter ble omfattet med stor oppmerksomhet, hver gang jeg kom inn på Agape-temaet, dvs. kjærligheten i nytestamentlig forstand.

I alminnelighet kan det sies at der er en merkbar interesse

for kristelig problematik. Den katolske kirke foretrekkes av mange intellektuelle på grunn av dens humanisme. I sin kamp mot Hitler og i sin nåværende kamp mot kommunismen har den katolske kirke lagt for dagen en så konsekvent og fast holdning at mange mener den vil være i stand til å skape en kristelig-humanistisk kulturepoke.»

Nürnberg og De forente staters ære

Den amerikanske offentlighet beskjeftiger seg fortsatt med prosessene i Nürnberg. Det katolske ukeblad «America» har pekt på at prosessene i Nürnberg er klassekamp-preget, og i tidsskriftet «Christianity and Crisis» som redigeres av De forente staters ledende protestantiske teolog, professor *Niebuhr*, heter det at De forente staters ære er truet av de metoder som er brukt av representanten for påtalemyndigheten ved krigsdomstolen, dr. *Kempner*. «Under forfølgelsen av krigsforbryterne er det åpenbart at kampen mot bærerne av de tyske tradisjoner, embetsstanden og aristokratiet, har spilt en stor rolle,» skriver tidsskriftet.

I en etterskrift til «Christianity and Crisis» understreker lederen av den lutherske kirke i Norge, dr. *Berggrav*, at ifølge hans oppfatning burde dr. *Kempner* som tidligere tysk statsborger aldri ha vunnet amerikanernes tillit i en slik grad at han har fått opptre som deres anklager.

Ungarns generalkonsul nedlegger sitt embete som protest mot dommen over kardinal Mindszenty

På et protestmøte i New York, hvor alle religiøse oppfatninger var representert for å gi uttrykk for sin avsky over dommen over Mindszenty, erklærte Ungarns generalkonsul i New York, *Bela Balassa*, at han sluttet seg til protestene og ville nedlegge sitt embete som Ungarns generalkonsul.

Flammende katolsk protest mot krav om rett til medlidenhetsdrap

Presidenten for Katolske Menns Nasjonalråd, *Emmet A. Blaes*, har i en skrivelse til guvernør *Thomas E. Dewey* i staten New York gjort oppmerksom på at Eutanasi-selskapet i De forente stater arbeider for å få gjennomført retten til eutanasi, dvs. rett til å utføre medlidenhetsdrap.

Emmet A. Blaes retter i denne skrivelse en flammende protest mot en søknad bl. a. undertegnet av 379 rabbinere og protestantiske geistlige, hvor Eutanasi-selskapet forlanger vedtatt en lov som gir rett til frivillig eutanasi. «I dette tilfelle er det bare et kort skritt til tvungen eutanasi,» skriver *Emmet A. Blaes*, og understreker at ingen stat har lov å anmasse seg til å bestemme over liv og død.

TYSKLAND

Vatikanet erklærer at konkordatet må anerkjennes

På et møte som ble holdt av de katolske organisasjoner i Vest-Tyskland for å forsvare foreldrenes rettigheter og religionsundervisningen i skolene, fremla erkebiskopen av Köln, kardinal *Frings*, en skrivelse han hadde mottatt fra det pavelige statssekretariat om Vatikanets syn på konkordatet med Tyskland av 1933. «Konkordatet ble sluttet på en helt gyldig måte,» heter det i brevet, «og med en regjering, hvis legale karakter formelt ikke kan bestrides. Om dette konkordat ikke blir anerkjent, vil det være en åpenbar krenkelse av katolikene i Tyskland og den Hellige Stol som undertegnet konkordatet med det formål å kunne forsvare Kirkens kristne prinsipper og rettigheter mot de farer nasjonalismen rommet. Den Hellige stol har gitt mange beviser på sin gode vilje og aktive hjelpsomhet overfor det tyske folk.»

Kardinal *Frings* erklærte på møtet at den pavelige misjon i Tyskland uttrykkelig er blitt bemyndiget av Vatikanet til å erklære at den Hellige Stol, om konkordatet forkastes, vil føle seg tvunget til å protestere offentlig mot en slik krenkelse av en gyldig traktat. Kardinalen understreket også at den Hellige Stol nøye har overholdt de forpliktelsene konkordatet har pålagt den. Kardinalen advarte mot en forkastelse av konkordatet, bl. a. med den begrunnelse at verdensopinionen derav ville kunne trekke den slutning at «heller ikke nå respekterer Tyskland inngåtte avtaler.»

I Det parlamentariske råd som er samlet i Bonn for å utarbeide en forfatning for Vest-Tyskland, har de kristne demokrater, understøttet av Centrums-partiet og det føderalistiske tyske parti, gått inn for at en godkjennelse av konkordatet tas inn i forfatningen. Sosialdemokratene, støttet av de liberale demokrater og kommunistene har avvist forslaget med den begrunnelse at konkordatet ble inngått med Hitlerstyret. Man er blitt enig om et kompromiss som går ut på at

konkordatet ikke skal nevnes i forfatningen, men at hver av de federative stater skal stå fritt med hensyn til en anerkjennelse eller ikke. Dette har ikke løst problemet, men ført striden om konkordatet over fra Det parlamentariske råd til den enkelte forbundsstaters lovgivningsmakt.

POLEN

Den polske regjeringsdelegasjon som har drøftet og inngått en militæravtale med Romania, er vendt tilbake i Varsjava. Avtalen er den niende i rekken av slike avtaler mellom statene i Øst-Europa, og er som de andre åtte rettet mot «tysk aggressjon». Dette system av militær-avtaler forutsetter en sammenlutning av alle satelitt-statenes arméer som skal ha samme våpen, utrustning og uniformer som Sovjets armé. Når avtalen er gjort helt effektive, vil det finnes en stor armé fra Uralfjellene og til Donau, heter det i en melding fra Bucuresti.

BELGIA

Presidenten for Den katolske, faglige landsorganisasjon i Belgia, A. M. Cool, meddeler at denne landsorganisasjon nå teller 500 239 medlemmer, et tall som ligger 50 000 høyere enn medlemstallet i den sosialistiske, faglige landsorganisasjon.

ØSTERRIKE

Det katolske ukeblad «Die Furche» i Wien offentliggjør en oversikt over hvilke samfunnsklasser elevene ved Wiens 65 katolske privatskoler kommer fra. Det viser seg at 43 prosent kommer fra arbeiderhjem, 26,5 prosent fra små håndverkerfamilier, 26,1 prosent fra bondefamilier og bare 4,4 prosent fra rikmannsfamilier.

PORTUGAL

«Kommunismen er straffedommen over en avkristnet verden, fordi den unnlot å praktisere kristendommens lære som sosial rettferd og brorskap mellom menneskene,» uttalte nylig Patriargen av Lissabon, *Manuel Cardinal Concalves Cerejeira* i en kringkastingstale. Han advarte mot troen på at kommunismen kan utrykkes ved hjelp av sosial rettferd og kristent brorskap.»

«De anklager som kommunismen retter mot vår tids samfunn er ikke helt ugrunnede,» erklærte kardinalen videre. «Selv om Vestens sivilisasjon er kristen av tradisjon, er den dominert av en sekularisme som har berøvet samfunnene kristen ånd. Fra dette synspunkt sett er kommunismen ikke noe annet enn det siste logiske skritt i avkristningens prosess.»

«Kommunismen har kunnet vokse seg sterk,» slo kardinalen til slutt fast, «fordi den er blitt en religion for dem som er uten religion, en totalitær oppfatning av livet, en mystisk lære om frelse uten Kristus. Den har vunnet tilhengere fordi den appellerer til menneskenes legitime ønsker om sosial rettferd og brorskap i verden.»

TSJEKKOSLOVAKIA

Kommunismen — en prøvesten for kristendommen

I det kommunistiske ukeblad «Tvorba» som utkommer i Praha, formulerer dr. *Frantisek Linhart* som er professor i evangelisk teologi ved Hussfakultetet, det standpunkt i striden mellom øst og vest han inntok i diskusjonen mellom *Dulles* og *Hromadka* på kirkemøtet i Amesterdam, et standpunkt som for øvrig helt ut dekker hans landsmann *Hromadkas*: «Prøvestenen for fromheten til vår tids kristne er deres innstilling til kommunismen og Sovjetsamveldet.» Ifølge hans oppfatning består ikke en gang menn som *Niebuhr* og *Karl Barth* denne prøve, da de ikke har funnet fram til en positiv innstilling til kommunismen. «Med en slik innstilling som den de kristne kirker har, er det ikke underlig at de må gi fra seg det åndelige førerskap i vår tid. Marx' erkjennelse at deres religion ikke er noe annet enn en ideologi i de herskende klassers tjeneste bekræftes stadig mer. Denne historiske kirkekristendom befinner seg i dag i oppløsning, og dens sammenbrudd er snart iørestående. Kommunismen overtar i dag ikke bare det politiske, men også det åndelige førerskap i verden, og oppbyggingen av et nytt samfunn muliggjør en seier for Jesu Kristi tanker i verden.»

NESTE NR. AV BLADET KOMMER UT
SOM PÅSKEUMMER TORSDAG 7. APRIL

VI HAR PÅ LAGER
ELLER SKAFFER

KATOLSK LITTERATUR

FRA HELE VERDEN

AVLEGG OSS ET BESØK
ELLER SKRIV

CAPPELENS BOKHANDEL

KIRKEGATEN 15 · OSLO

Et moderne bokhus med tradisjoner —

Vår Frue Hospitals basar,

Oslo,

er åpen hverdage fra kl. 10—21. Søndage fra kl. 13—21.

Støtt den gode sak.

KRISTNE OG IKKE KRISTNE
TANKER OM EKTESKAP
OG FAMILIELIV

Av magister Daniel Haakonsen

I særtrykk (23 s.) kr. 1.—.

St. Olavs Forlag - Oslo

BØNNEBOK

for katolske kristne

atter på lager.

SÆRTRYKKET

av «Catholica» er nå ankommet

og kan fås i

St. Olavs ekspedisjon

Akersveien 5, Oslo.

CATHOLICA

udkommer 4 gange årligt i hefter
à 48 sider. Pris kr. 10.00 pr. år-
gang.

Det fornemme tidsskrift må be-
tragtes som den skandinaviske
katholicismes intellektuelle forum,
med artikler af velkendte skriben-
ter. Abonnement kan bestilles hos
enhver boghandler eller gennem
St. Olavs ekspedisjon.

Arne Frost-Hansens Forlag

København

R. I. P.

Vår elskede mor og min farmor

Alexandra Mikkelsen

døde stille 8. februar 1949 og ble
gravlagt på Vår Frelzers Gravlund
12/3 etter requiem i St. Olavs kirke.

Gor all vennlig deltakelse og hjelp-
somhet takkes hjertelig.

Rudolf og Paula Mikkelsen.

Erling Mikkelsen.

Per Mikkelsen.

R. I. P.

Peter Bongard

min gode, oppofrende far, vår snille,
tålmodige bror, svoger og onkel, døde
stille i dag, styrket med Kirkens hl.
nådemidler.

Georg,

sønn.

Familien Bongard.

Han anbefales til de troendes forbønn.

Oslo 3. mars 1949.

R. I. P.

Min inderlig kjære hustru, vår
kjære mor, svigermor og bestemor

Magda Hauge

f. Gram Johannesen

døde fra oss i dag, styrket med Kir-
kens hl. nådemidler.

Fjellhus Haveby, 4. mars 1949.

Sofus O. Hauge.

Begravelsen har funnet sted.

Fasteprekener i St. Halvards kirke

Urtegt. 29, i høymessen kl. 10,30, ved pater Hanssen.

Søndag 20. mars: Hans død — vårt liv.

Søndag 27. mars: «Han skal komme igjen for å dømme
levende og døde.»

Søndag 3. april: Gjennom lidelser til Gud.

Søndag 10. april: «Jeg tror på syndenes forlatelse.»

Langfredag 15. april: «Det er fullbragt.»

Fasteprekener i St. Olavs kirke, Oslo

Hver søndag i fasten kl. 19 ved pastor F. J. Fishedick.

III. «Han er skyldig til å dø.»

IV. «Se for et menneske.»

V. «De førte ham bort for å korsfeste ham.»

VI. «Stans og se, om en smerte er lik min smerte.»

Oslo: St. Halvards menighets basar

Basar til inntekt for kirkelige formål holdes i Urtegt. 29
til og med 21. mars.

Høve til å ta lodder hele dagen.

Søndag 20. mars

Fra kl. 19 servering. Aftentrekning. Tombola.

Mandag 21. mars: kl. 20 trekning.

Kjøp gjennomgangslodder.

Conférences Françaises

par le Père F. Le Breton, O.P.

chaque mardi de Carême à 20 heures
dans l'église Saint-Dominique, Neberggaten 15, Oslo.

20 Mars: 3— La tradition dans l'Eglise.

27 Mars: 4— Le développement de la foi.

3 Avril: 5— Les périls de notre foi.

Entrée libre.

1 eller 2 værelser med kj. el. adg.
til kj. ønskes leiet snarest.

Erik Guldager.

Billett i St. Olavs eksp.

Ovenstående anbefales på det varmeste.

Komiteén for
Eystein Forlag A.s

NORENBERG & CO. A/S

Margarinfabrikk

Oslo

Leverandør av den bekjente

«NOCO» margarin

Spesialforretningen i

RUSTFRITT STAL

for sykehusene

KNUT JUUL CHRISTIANSEN

Stortingsplass 7 II (Morgenbl. gård)

Tlf. 33 36 24 - Oslo

Tlgr.adr.: RUSTFRIKNUT

NEBB

er stedet for
alt elektrisk

Ø. Slottsgt. 8, Oslo Telefon 42 19 54

TAPETHUSET

Tordenskjoldsgt. 6 b, Oslo.

Tlf. 41 07 76.

Tapeter — Linoleum.

UNGDOMMEN utfordrer!

foreldre og alle som er interessert i
ungdomsarbeid til møte i forenings-
lokalet i Akersveien 5, Oslo

MANDAG 28. MARS 1949 KL. 19.45

Ungdomsforbundets formann,
Veslemøy Løvik Olsen: Ung-
domsarbeid,

Gruppeleder for speiderne
Øivinn Olafsen: Barnearbeid

Underholdning av speiderpikene
speiderguttene
ungdomslaget

STOR AFTENTREKNING

Inntekten går til utdanning av ungdomsledere

ENTRE KR. 0.50

„IGNIS”

Bladet skrevet av katolsk
ungdom for katolsk ungdom.

Å følge med i ungdomsarbei-
det, er å være med på å
bygge og trygge Kirkens
fremtid.

Bladet har 16—20 stensilerte
sider og utkommer 10 g. 1
året. Årsabonnem.: kr. 2.50
for medl. av Norsk Katolsk
Ungdomsforbund. Kr. 5.00
for alle andre. Støtteabonne-
menter tas mot med takk.

«IGNIS», Akersveien 5, Oslo.

TUNGHØRTE:

Nå er det nye OTICON høreapparat kommet som De i egen interesse bør prøve. Det er et glimrende rørforsterket apparat, og med dette kan de tunghørte høre både ved samtaler, foredrag, kirker etc. Våre kunder er henrykt over hvor klart og naturlig en hører med OTICON. Apparater sendes til prøve.

Undertegnede, som har vært i firmaet 28 år, har den lengste erfaring i bransjen, og står gjerne til tjeneste ved valg av apparat.

Vi har lagt inn høreanlegg i ca. 70 norske kirker.

AMERICAN NORWEGIAN OTICON, A. BRUCE

Fridtjof Nansens plass 6, Oslo.

Telefon 42 33 32.

Norges eldste spesialforretning i høreapparater.

T. S. JACOBSEN

BEGRAVELSESBYRÅ

Ullevålsv. 1, Oslo.

Tlf. 33 23 34 - 33 22 46

Privat 55 85 50 - 69 43 72

Johan Olsen & Sønner

Murmester og entreprenørforretning

Kongensgt. 17, Oslo.

Etabl. 1896.

Telf. 42 50 85 - 42 52 23

Trykksaker — Protokoller
Kontorrekvisita

WITTUSEN & JENSEN A/S

Tlf. 42 18 80 (centralbord) - Oslo

HANS KARLSEN
MALERFORRETNING

Utfører all slags
malerarbeid.

Tordenskjoldsgt. 6 B.

Tlf. 41 07 76 — Oslo

Å SPARE ER EN VANE-
SAK, EN VILJESAK,
EN KARAKTERSAK

„KLAR”

Fåes i banker over hele landet